Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru (Judecător Mazur Nadejda)
Dosarul:nr.2ac-315/23 (2-18189715-02-2ac-26052023)

**D E C I Z I E**

21 noiembrie 2023 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel *****

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Budăi Nelea
Judecătorii Cotruță Iurie și Țurcan Ion
Grefier Lungu Eduard

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 05 ianuarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****către *****, intervenient accesoriu *****privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată,

**c o n s t a t ă:**

La data de 20 septembrie 2022, ***** s-a adresat în instanța de judecată către *****, intervenientul accesoriu – *****solicitând încasarea de la ***** în beneficiul ***** a sumei de 1 450 000 euro și a cheltuielilor de judecată ocazionate de examinarea prezentei cauze.

În motivarea acțiunii reclamanta că la data de 21 martie 2011, între ***** și ”*****” a fost încheiat contractul de societate civilă nr. 1/03, obiectul căruia îl constituie unificarea eforturilor și mijloacelor financiare în vederea procurării unui teren cu suprafața de 2800 $m^2$ și construirea pe acest teren a unui complex locativ.

Notează că în baza contractului sus indicat, începând cu anul 2011 au fost inițiate lucrări de construcție a unui bloc locativ cu 13 etaje (la momentul edificării blocului locativ, conform informațiilor cadastrale adresa acestuia era mun. *****, str. *****, ulterior i-a fost atribuită adresa juridică: mun. *****, str. *****.

Susține că finanțarea lucrărilor de construcție, conform contractului de societate civilă nr. 1/03 urma a fi efectuată din mijloacele *****.

Indică că la finele anului 2012, din cauza problemelor financiare ale investitorului străin *****, lucrările de construcție de pe adresa mun. *****, str.***** au fost stopate la nivelul etajului 7.

În aceiași perioadă de timp (finele anului 2012), ***** a inițiat un proiect investițional de construire a 2 blocuri locative, numite convențional „Anexe" («Пристройки») la complexul locativ situat pe adresa mun. *****, str. *****, cărora ulterior li s-a atribuit adresa: mun. *****. str. *****.

În scopul finisării lucrărilor de construcție a blocului locativ situat în mun. *****, str.********** la solicitarea ”*****”, au fost atrase mijloacele financiare ale *****. Pentru a justifica folosirea mijloacelor financiare la finisarea acestui bloc locativ, la data de 29.04.2013 a fost încheiat un contract simulat de societate civilă cu S.R.L. „Silentagro”.

În perioada octombrie 2012 - iulie 2015, *****, printr-o serie de contracte conexe, a transferat în contul ***** mijloace financiare în sumă de 38 891 921,25 lei în scopul asigurării și îndeplinirii obligațiilor asumate de către ”*****” față de *****, conform Contractului de societate civilă nr. 1/03 din 21.03.2011.

Precizează că reclamantului i s-au oferit garanții că mijloacele financiare investite în construcția blocului locativ situat în mun. *****, str.********** vor fi reinvestite în proiectul „Anexe" («Пристройки») la complexul locativ, situat în mun. *****, str. ***** amplasat pe terenul cu nr. cadastral 0100506027.

Iar, după darea în exploatare a Complexului locativ situat în mun. *****, str. *****, ***** urma să beneficieze din construcția acestui complex locativ de apartamente la prețul de sine cost al construcției, proporțional mijloacelor financiare investite de ***** la edificarea complexului locativ, cu luarea în considere a tuturor compensațiilor care urmau a fi achitate pentru folosirea de către ”*****” și ***** în interese proprii a mijloacelor financiare aparținând companiei *****.

Relevă că datorită neexecutării obligațiilor de transmitere în natură a apartamentelor din blocurile locative situate în mun. *****, str. ***** reclamantul a înaintat la data de 15.09.2015, în adresa ”*****” reclamația privind îndeplinirea obligațiilor de plată.

Menționează că drept răspuns la reclamația expediată, ”*****” a eliberat reclamantului Scrisoarea de garanție din data de 21.09.2015, prin care a garantat plata venitului rezultat din folosirea mijloacelor financiare ale reclamantului: compensarea diferenței de curs valutar și a prejudiciilor, în sumă totală de 1450000 euro.

Din punct de vedere juridic, garanția eliberată de ”*****” la dala de 21.09.2015, reprezintă un act juridic civil, care în temeiul principiului forței obligatorii a actului juridic civil (pacla sunt servanda), obligă semnatarul la executarea întocmai a obligațiilor asumate.

Consideră că în temeiul garanției susmenționate, pârâta este datoare să-și onoreze obligațiunile asumate în mod corespunzător, cu bună credință, în termenul stabilit.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, reclamanta a expediat pe cale poștală, reclamația nr.21 din 17 august 2018 cu propunerea de achitare benevolă a sumei datorate, iar prin scrisoarea nr.11 din 06 septembrie 2018, pârâta a refuzat onorarea pe cale extrajudiciară a litigiului, invocând circumstanțe care nu se

încadrează în limitele garanției eliberate. Datorită acestui fapt, reclamantul consideră că litigiul necesită să fie soluționat pe cale judiciară.

Ulterior, reclamanta ***<u>și-a majorat cerințele din acțiune</u>***, majorând cuantumul pretențiilor (f.d.67-69, vol. I) pe motiv că la data de 30 decembrie 2011, între *****, în calitate de împrumutător și ”*****”, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr R- TO/12/2011, prin care ***** a acordat cu titlu de împrumut suma de 230 000 euro, cu o dobândă de 6% anual, până la data de 31 iulie 2016.

Conform pct.2.2 al contractului de împrumut nr. R-TO/12/201I din 30 decembrie 2011, împrumutul acordat pârâtei” *****” urmează să fie transferat la contul bancar al *****.

Prin ordinele de plată din 18 iunie 2012, 07 septembrie 2012 și 12 noiembrie 2012, suma împrumutului în mărime de 230 000 euro a fost transferată la contul *****.

Indică că până în prezent, în baza contractului de împrumut nr.R-TO/12/2011 din 30 decembrie 2011, pârâta a restituit doar suma de 55 000 euro, formând astfel o datorie restantă în sumă de 175 000 euro.

Conform pct.1.2 al contractului sus nominalizat, împrumutul este purtător de dobândă în mărime de 6% anual, care pentru perioada 30 decembrie 2011 – 31 iulie 2016 constituie 44 206,02 euro.

Datorită nerambursării în termen a împrumutului sumelor scadente, acestora li se aplică dobândă de întârziere, calculată în conformitate cu art.619 din Cod civil al R.M. Conform calculului dobânda de întârziere pentru perioada 31 iulie 2016-25 septembrie 2018 constituie suma de 63 527,40 euro.

La data de 20 noiembrie 2012, între ”*****, în calitate de împrumutător și ”*****”, în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de împrumut nr.PL-TO/11-2012 prin care ”***** a acordat cu titlu de împrumut suma de 250 000 euro la o dobândă de 6% anual, până la data de 06 octombrie 2015.

Conform pct.22 al contractului de împrumut nr.PL-TO/I 1-2012 din 20 noiembrie 2012, împrumutul acordat la ”*****” urmează să fie transferat la contul bancar al *****.

Prin ordinele de plată din 13 martie 2014, 01 aprilie 2014 și 02 februarie 2015. ”***** a transferat pe contul bancar al ***** suma de 250 000 euro.

Prin contractul de cesiune de creanță din 07 octombrie 2015, încheiat între companiile ”*****, ***** și *****, companiei ***** i-a fost cesionată creanța în mărime de 250 000 euro în condițiile și mărimea prevăzută în contractul de împrumut nr.PL.-TO/11-2012 din 20 noiembrie 2012.

”*****” nu a restituit suma împrumutată prin contractul de împrumut nr.PL-TO/11-2012 din 20 noiembrie 2012, formându-se astfel o datorie restantă în mărime 250 000 euro.

Potrivit pct.1.2 al contractului sus nominalizat, împrumutul este purtător de dobândă în mărime de 6% anual, care pentru perioada 20 noiembrie 2012 – 06 octombrie 2015 constituie suma de 42534,25 euro (250 000 euro x 6% x 1035 ziIe). Datorită nerambursării în termen a împrumutului, sumelor scadente li se aplică dobânda de întârziere, calculată in conformitate cu art.619 Cod civil al RM. Conform calculului anexat, dobânda de întârziere pentru perioada 06 octombrie 2015 – 25 septembrie 2018 constituie suma de 144 034,25 euro.

În temeiul contractelor sus-menționate, ***** datorează reclamantului ***** cu titlu de datorie de 425 000 euro, plus dobânzile aferente la contractele de împrumut și dobânda legală de întârziere.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, reclamanta a expediat poștal Reclamația nr.3 din 05 septembrie 2018, în adresa pârâtei cu propunerea de achitare benevolă a sumelor datorate. Pârâtul nu și-a executat obligațiunea de plată a sumei datorate, lăsând reclamația fără răspuns, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Solicită reclamanta încasarea de la ***** (Republica Seychelles, Victoria Mahe, OF Center, Offices, nr. de înregistrare 022853 din 26.08.2005) în beneficiul Raymon International LTD (Republica Seychelles, Victoria Mahe, OT Center, Cristal Offices, nr. de înregistrare 022535 din 05.08.2005) a sumei de 425 000 euro cu titlu de datorie, a sumei 86 740 euro cu titlu de dobândă contractuală, a sumei de 207 561,65 euro cu titlu de dobândă de întârziere, cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 05 ianuarie 2023, acțiunea a fost admisă parțial cu încasarea de la ”*****” (Republica Seychelles, Crystal Offices, OT Center, Victoria Mahe, nr. înregistrare 022853 din 26 august 2005) în beneficiul *****a  sumei de 1 450 000 euro, în valută națională potrivit cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii, taxa de stat achitată de 50 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

La data de 03 februarie 2023, ***** a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de apel a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, dat fiind emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, instanța superficial a evaluat materialele dosarului, nu a luat în considerație argumentele prezentate, în rezultat, soluția primei instanțe este una neîntemeiată, pasibilă de a fi casată.

Consideră ca neîntemeiată concluzia instanței de judecată precum că suma investiție în mărime de 38 891921,25 lei efectuată de ***** pe contul SRL “Siletagro” în baza contractului de societate civilă nr.1 din 29 aprilie 2013, pe care în mod declarativ reclamantul/intimatul îl declară ca fiind contract simulat, iar

instanța de judecată fără careva aprecieri juridice preia această poziție și o declară ca fiind constatată necitând că anume în baza acestui contract de societate civilă, ***** și-a calculat și a solicitat validarea creanțelor în procesul de insolvabilitate intentat în privința *****, încasând mijloace bănești ulterior în rezultatul retribuției efectuate de lichidatorul, Ion Creţu de pe urma înstrăinării bunurilor din masa debitoare, anume în baza acestui contract de societate civilă, astfel că ulterior deja, ***** după ce și-a încasat tot ce a calculat în dosarul de insolvabilitate intentat în privința ***** să inițieze prezenta cauză civilă și să declare că deja acel contract de societate civilă este un contract simulat, iar între părți a fost de fapt o altă înțelegere.

Indică că mijloacele financiare, în valoare de 38 891 921,25 lei investite de ***** urmau a fi reinvestite în construcția blocurilor locative din mun. *****, str. *****, iar după darea în exploatare a acestor blocuri, ***** urma să beneficieze de apartamente la preț de sine cost, proporțional mijloacelor financiare investite din valoarea totală a sumelor investite pentru edificarea construcțiilor, cu luarea în considerare a tuturor compensațiilor care urmau a fi achitate ***** pentru folosirea de către ***** și ***** a mijloacelor financiare puse la dispoziție.

În legătură cu neexecutarea obligațiilor de oferire a apartamentelor la preț de sine cost, ***** a înaintat la data de 15 septembrie 2015 în adresa ***** reclamații cu privire la executarea obligațiilor asumate, fapt care pe cale de consecință a determinat eliberarea de către apelant a scrisorii de garanție din 21.09.2015 prin care ***** a garantat plata venitului rezultat din folosirea mijloacelor financiare ale *****, cu compensarea diferenței de curs valutar și a prejudiciilor, în valoare de 1 450 000 euro.

Notează că în Raportul de expertiză judiciară repetată nr.1099-110CNEJ,21033, BIEJ ***** din 21 august 2021 s-a indicat că experții ***** Zaborot au avut o abordare corectă în privința utilizării recomandărilor metodice pentru soluționarea obiectivelor înaintate în încheierea din 17 noiembrie 2020, literatura de specialitate utilizată care a fost selectată conține recomandările potrivite situației expertale conturate în cadrul examinărilor desfășurate. Algoritmul cercetărilor parcurse de experți este coerent și corespunde scopului sarcinilor expertale. Metoda microscopică utilizată, condițiile tehnice și utilajul descris, permit identificarea indicilor enumerați, iar aprecierea făcută pe baza lor a condus la stabilirea modului de aplicare a elementelor documentului, cu referire la care se formulează obiectivele. în continuare, experții au procedat în corespundere cu recomandările metodice, stabilind prezența/absența sectoarelor de intersecție între elementele documentului necesar de identificat consecutivitatea realizării acestora şi alegând metodele de cercetare în acest scop, funcție de acest fapt şi natura coloranților elementelor în discuție.

Reiterează apelantul că prin raportul de expertiză judiciară repetată s-a indicat că metoda de cercetare utilizată şi descrisă în raportul de expertiză judiciară primară nu este suficientă pentru ca rezultatele să fie utilizate la formularea concluziei despre consecutivitatea elementelor documentului în litigiu, experții judiciari în cadrul expertizei judiciare repetate nu au aplicat metoda de cercetare considerată de ei ca fiind cea mai de bază/valoare, dar au utilizat aceleași metode și utilaj ca și experții din cadrul expertizei judiciare primare, descriind aceleași trăsături, și anume că antetul de pe scrisoare de garanție precum și textul de tipar de la rubrica a fost executată la imprimanta iar colorantul este mat, lipsește luciu, pe când conținutul/textul propriu zis al scrisorii de garanție examinate este executat la imprimanta de tip laser, având un colorant de culoare neagră, lucios.

Totodată, indică că în cazul dedus judecății, ***** a înaintat neîntemeiat și cu rea-credință acțiunea civilă împotriva companiei ***** considerând că ultima în baza scrisorii de garanție datate cu 21 septembrie 2015, valabile pe o perioadă de 3 ani urmează să achite suma de 1 450 000 euro pentru mijloace bănești transferate în sumă totală de 35 319 121,25 lei direct pe contul bancar al ***** - obligație asumată în baza pct. 3.11 din contractul de societate civilă nr.1 din 29 aprilie 2013.

Or, potrivit pct.5.1 și 5.3 din contractul de societate civilă nr.1 din 29 aprilie 2013, anume firmei ***** i-au revenit doar încăperi locative (apartamente), fără debara, spații comerciale de la apartamentul nr. 81 la ap.155 inclusiv, adică 75 de apartamente din blocul de locuit, înregistrat cu numărul cadastral ***** Suprafața totală realizabilă din blocul de locuit indicat a constituit suprafața totală de 10839,90 mp**.** Bloc locativ care în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 429 din 25.06.2015 a fost recepționat iar la 07 iulie 2015 a fost înregistrat în Registrul Bunurilor Imobile. Respectiv, ***** și-a executat integral față de ***** obligația contractuală asumată în baza contractului de societate civilă nr.1 din 29 aprilie 2013 de construire și finisare a blocului de locuit, fără a fi necesare eliberate careva garanții din partea terților, inclusiv scrisoarea de garanție datată cu 21 septembrie 2015 din partea companiei *****.

În acest context, consideră neîntemeiată soluția instanței de fond întrucât nu corespunde normelor de drept material.

Reprezentantul apelantului *****, ***** în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului, ***** în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, din care considerente, Colegiul a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acestora.

Intimata *****în ședința instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute fiind legal citată, din care considerente, Colegiul a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acesteia.

Audiind reprezentanții părților în proces, studiind cererea de apel în cumul cu

materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul declarat, a menține hotărârea instanței de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit. a) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art.117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Potrivit dispozițiilor art.130 alin.(1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.460 alin.(1) lit. a) CPC, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să judece și cauze cu element de extraneitate dacă pârâtul are bunuri pe teritoriul Republicii Moldova.

Dat fiind că pârâta apelantă Tobias Consulting” LTD are proprietăți pe teritoriul Republicii Moldova instanța este competentă să judece prezenta cauză.

Conform art.8 alin.(1) Cod civil (în vigoare la momentul constituirii raportului juridic litigios) drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Potrivit alin.(2) drepturile și obligațiile civile apar:

a) din contracte și din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații,

d) în urma creării și dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu prevederile art.666 Cod Civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturile juridice.

Conform art.667 Cod civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Părțile sunt libere să încheie un contract și să-i determine conținutul, în limitele exigențelor bunei-credințe.

Potrivit dispozițiilor art.668 Cod civil puterea obligatorie al oricărui contract este efectul imediat de a da naștere unor drepturi și obligații în sarcina părților.

În conformitate cu prevederile art.704 alin.(1) Cod civil, un contract este sinalagmatic dacă fiecare dintre părți se obligă reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Potrivit dispozițiilor art.195 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

În corespundere cu prevederile art.199 alin.(1) și (2) Cod civil, ***consimțământul*** este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

În conformitate cu art.9 alin.(1) și (2) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu ***bună-credință***, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.512 alin.(1-3) Cod Civil în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Prestația trebuie să fie posibilă, determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Potrivit prevederilor art.514 Cod Civil, obligațiile se nasc din ***contract***, fapt ilicit (delict) și din ***orice alt act*** sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art.572 Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform prevederilor art.619 alin.(1) și (2) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Potrivit prevederilor art.602 alin.(l) și (2) Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

În conformitate cu prevederile art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești î-i revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din actele cauzei rezultă că la data de 21 martie 2011, între ***** și ”*****” a fost încheiat contractul de societate civilă nr.1/03, obiectul căruia îl constituie unificarea eforturilor și mijloacelor financiare în vederea procurării unui teren cu suprafața de 2800 $m^2$ și construirea pe acest teren a unui complex locativ.

Începând cu anul 2011 au fost inițiate lucrări de construcție a unui bloc locativ cu 13 etaje (la momentul edificării blocului locativ, conform informațiilor

cadastrale adresa acestuia era mun. *****, str. *****, ulterior i-a fost atribuită adresa juridică: mun. *****, str. *****.

Finanțarea lucrărilor de construcție, conform contractului de societate civilă nr. 1/03 urma a fi efectuată din mijloacele *****.

La finele anului 2012, din cauza problemelor financiare ale investitorului străin *****, lucrările de construcție de pe adresa mun. *****, str.***** au fost stopate la nivelul etajului 7.

În aceiași perioadă de timp (finele anului 2012), ***** a inițiat un proiect investițional de construire a 2 blocuri locative, numite convențional „Anexe" («Пристройки») la complexul locativ situat pe adresa mun. *****, str. *****, cărora ulterior li s-a atribuit adresa: mun. *****. str. *****.

În scopul finisării lucrărilor de construcție a blocului locativ situat în mun. *****, str.********** la solicitarea ”*****”, au fost atrase mijloacele financiare ale *****. Pentru a justifica folosirea mijloacelor financiare la finisarea acestui bloc locativ, la data de 29.04.2013 a fost încheiat un contract simulat de societate civilă cu *****.

În perioada octombrie 2012 - iulie 2015, *****, printr-o serie de contracte conexe, a transferat în contul ***** mijloace financiare în sumă de 38 891 921,25 lei în scopul asigurării și îndeplinirii obligațiilor asumate de către ”*****” față de *****, conform Contractului de societate civilă nr. 1/03 din 21.03.2011.

După darea în exploatare a Complexului locativ situat în mun. *****, str. *****, ***** urma să beneficieze din construcția acestui complex locativ de apartamente la prețul de sine cost al construcției, proporțional mijloacelor financiare investite de ***** la edificarea complexului locativ, cu luarea în considere a tuturor compensațiilor care urmau a fi achitate pentru folosirea de către ”*****” și ***** în interese proprii a mijloacelor financiare aparținând companiei *****.

Datorită neexecutării obligațiilor de transmitere în natură a apartamentelor din blocurile locative situate în mun. *****, str. ***** *****a înaintat la data de 15 septembrie 2015, în adresa ”*****” reclamația privind îndeplinirea obligațiilor de plată.

Drept răspuns la reclamația expediată, ”*****” a eliberat *****scrisoarea de garanție din data de 21 septembrie 2015, prin care a garantat plata venitului rezultat din folosirea mijloacelor financiare ale***** compensarea diferenței de curs valutar și a prejudiciilor în sumă totală de 1 450 000 euro.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă *****a expediat în adresa pârâtei reclamația nr.21 din 17 august 2018 cu propunerea de achitare benevolă a sumei datorate. Prin scrisoarea nr.11 din 06 septembrie 2018, ”*****” a refuzat onorarea pe cale extrajudiciară a litigiului, invocând circumstanțe care nu se încadrează în limitele garanției eliberate.

Ulterior, *****a mai depus o acțiune de majorare a pretențiilor (f.d.67-69, vol. I), în care a menționat că la data de 30 decembrie 2011, între *****, în calitate de împrumutător, și ”*****”, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr R- TO/12/2011, prin care ***** a acordat cu titlu de împrumut suma de 230 000 euro cu o dobândă de 6% anual, până la data de 31 iulie 2016.

Conform pct.2.2 al contractului de împrumut nr.R-TO/12/201I din 30 decembrie 2011, împrumutul acordat ”*****” urma să fie transferat la contul bancar al *****.

Prin ordinele de plată din 18 iunie 2012, 07 septembrie 2012 și 12 noiembrie 2012, suma împrumutului în mărime de 230 000 euro a fost transferată la contul *****.

Până în prezent, în baza contractului de împrumut nr. R-TO/12/2011 din 30 decembrie 2011, ”*****” a restituit doar suma de 55 000 euro, formând astfel o datorie restantă în sumă de 175 000 euuro.

Conform pct.1.2 al contractului sus nominalizat, împrumutul este purtător de dobândă în mărime de 6% anual, care pentru perioada 30 decembrie 2011 – 31 iulie 2016 constituie 44 206,02 euro.

La data de 20 noiembrie 2012, între ”*****, în calitate de împrumutător și ”*****”, în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de împrumut nr.PL-TO/11-2012 prin care ”***** a acordat cu titlu de împrumut suma de 250 000 euro cu o dobândă de 6% anual, până la data de 06 octombrie 2015.

Conform pct.22 al contractului de împrumut nr.PL-TO/I 1-2012 din 20 noiembrie 2012, împrumutul acordat la ”*****” urma să fie transferat la contul bancar al SRL ” Silentagro”.

Prin ordinele de plată din 13 martie 2014, 01 aprilie 2014 și 02 februarie 2015. ”***** a transferat pe contul bancar al ***** suma de 250 000 euro.

Prin contractul de cesiune de creanță din 07 octombrie 2015, încheiat între companiile ”*****,, ***** și *****, companiei ***** i-a fost cesionată creanța în mărime de 250 000 euro, în condițiile și mărimea prevăzută în contractul de împrumut nr.PL.-TO/11-2012 din 20 noiembrie 2012, iar ”*****” nu a restituit suma împrumutată prin contractul de împrumut nr. PL-TO/11-2012 din 20 noiembrie 2012, formând astfel o datorie restantă în mărime 250 000 euro.

Potrivit pct.1.2 al contractului sus nominalizat, împrumutul este purtător de dobândă în mărime de 6% anual, care pentru perioada 20 noiembrie 2012 – 06 octombrie 2015 constituie suma de 42 534,25 euro (250 000 euro x 6% x 1035ziIe).

Datorită nerambursării în termen a împrumutului, sumelor scadente li se aplică dobânda de întârziere, calculată in conformitate cu art.619 Cod civil al RM. Conform calculului anexat, dobânda de întârziere pentru perioada 06.10.2015 - 25.09.2018 constituie suma de 144 034,25 Euro.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, *****a expediat poștal Reclamația nr.3 din 05.09.2018, în adresa ”*****”, cu propunerea de achitare benevolă a sumelor datorate. ”*****” nu și-a executat obligațiunea de plată a sumei datorate, lăsând reclamația fără răspuns.

La data de 20 septembrie 2022, ***** s-a adresat în instanța de judecată către *****, intervenientul accesoriu – *****solicitând încasarea de la ***** (Republica Seychelles, Victoria Mahe, OF Center, Offices, nr. de înregistrare 022853 din 26.08.2005) în beneficiul RAYMON International LTD (Republica Seychelles, Victoria Mahe, OT Center, Cristal Offices, nr. de înregistrare 022535 din 05.08.2005) a sumei de 425000 EUR - cu titlu de datorie, 86740 EUR - cu titlu de dobândă contractuală; 207561,65 EUR - cu titlu de dobândă de întârziere și a cheltuielilor de judecată ocazionate de examinarea prezentei cauze.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței, *****a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una corectă.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În acest sens, Colegiul reține că în temeiul contractului de societate civilă din 21 martie 2011 încheiat între ***** și ***** (f.d.1-24, vol.1), *****și-a asumat obligația de a asigura finanțarea lucrărilor, încheind pentru aceasta la data de 29 aprilie 2013 un contract simulat de societate civilă cu ***** (f.d.25-27, vol.1), iar înțelegerea reală între părți a constat în faptul că mijloacele financiare, în valoare 38 891 921,25 lei, investite de *****, urmau a fi reinvestite în construcția blocurilor locative din mun. *****, str. Nicole Costin nr.44/2 și 44/4, iar după darea în exploatare a acestor blocuri, *****urma să beneficieze de apartamente la preț de sine cost, proporțional mijloacelor financiare investite din valoarea totală a sumelor investite pentru edificarea construcțiilor, cu luarea în considerare a tuturor compensațiilor care urmau a fi achitate ***** pentru folosirea de către ***** și ***** a mijloacelor financiare puse la dispoziție.

În legătură cu neexecutarea obligațiilor de oferire a apartamentelor la preț de sine cost, *****a înaintat la data de 15 septembrie 2015 în adresa ***** reclamații cu privire la executarea obligațiilor asumate, fapt care, pe cale de consecință, a determinat eliberarea de către ***** a ***scrisorii de garanție din 21 septembrie***

***2015, prin care ***** a garantat plata venitului rezultat din folosirea mijloacelor financiare ale *****cu compensarea diferenței de curs valutar și a prejudiciilor în valoare de 1 450 000 euro (f.d.52, vol.1, f.d.6, vol.3).***

În această ordine de idei, Colegiul civil califică ca fiind întemeiată pretenția privind încasarea din contul ”*****”( Republica Seychelles, Crystal Offices, OT Center, Victoria Mahe, nr. înregistrare 022853 din 26.08.2005) în beneficiul *****a sumei de 1 450 000 euro.

Or, potrivit art.512 alin.(1) și art.514 Codul civil, ( =n vigoare la momentul apariției litigiului) în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În corespundere cu art.572 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenta unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Colegiul apreciază critic argumentele apelantei ***** precum că administratorul ***** nu a semnat o astfel de scrisoare de garanție, dar ulterior i-a eliberat lui Victor Magdei (actualul administrator și unicul asociat al *****) formulare cu antetul firmei fără careva text pe ele, dar jos a aplicat semnătura, or, prin concluzia expertului nr. H 24-07/2019 din 01 august 2019 (f.d.125-135, vol.2) concluziile expuse în raportul de expertiză extrajudiciară nr. 018 din 28 septembrie 2018 (f.d.12-27, vol.3), raportul de expertiză judiciară nr.3134, 3135 din 14 decembrie 2020 (f.d.80-88, vol.3) rezultă că semnătura din numele lui ***** pe scrisoarea de garanție a fost executată de însăși *****.

Iar, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.1099-1110 CNEJ, 21033 BIEJ ***** din 21 aprilie 2021 (f.d.186-208, vol.3) rezultă că semnătura directorului general al companiei ”*****” ***** pe scrisoarea de garanție din 21 septembrie 2015 a fost executată mai târziu decât textul tipărit.

În acest context, Colegiul reține că scrisoarea de garanție nominalizată putea fi contestată în ordinea stabilită de Lege, fapt nerealizat de către apelantă, iar până la anulare se instituie, potrivit legii, prezumția legalității și veridicității acesteia.

Respectiv, ***atât timp cât există acte juridice necontestate, fiind valabile*** până la momentul de față, ***nefiind revocate de nimeni, ceea nu duce la anularea ex officio a acestor acte juridice,*** condiții de valabilitate a cărora ***generează și efectele juridice, pe care le produce un act juridic perfect legal, apelanta nu este degrevată de obligația de achitare a datoriei sus enunțate.***

Totodată, ține de relevat și dispozițiile art.308 Cod civil, potrivit cărora actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

Potrivit art.312 alin.(1) și (2) Cod civil, consimțământ este manifestarea, exteriorizată de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Prin urmare, semnarea de către administratorul ***** a scrisorii de garanție sus indicate denotă exteriorizarea de către acesta a voinței și al consimțământului de acceptare a acesteia, accept ce nu poate fi interpretat în detrimentul reclamantei-intimate în condițiile în care aceasta nu a impus semnarea acesteia de către administrator, consimțământul acestuia fiind indubitabil la data semnării scrisorii de garanție.

Iar, fiind făcută dovada semnării scrisorii de garanție de către *****, intimata reclamantă este îndreptățită să pretindă de la apelantă onorarea obligațiilor asumate în mod corespunzător și în termenul stabilit.

De altfel, relevant este și faptul că organul de urmărire penală a examinat și s-a expus pe marginea legalității acțiunilor administratorului de insolvabilitate ***** și altor persoane vizate, fiind refuzată pornirea urmăririi penale, fapt ce denotă că argumentele apelantei sunt pur declarative.

Totodată, Colegiul menține hotărârea primei instanțe și în partea respingerii cerințelor privind încasarea de la *****a pretinselor datorii ce rezultă din contractele de cesiune: datoriei de 425 000 euro, dobânzii contractuale de 86 740 euro și a dobânzii de întârziere în valoare de 207 561, 65 euro în condițiile în care la materialele cauzei nu au fost prezentate originalele acestor contracte, eșuînd să probeze faptul că astfel de acte de către directorul general al companiei ”*****, ***** au fost semnate, omisiune a apelantei care nu poate fi imputată instanței.

Iar, în situația în care a optat în vederea acestei metode de apărare a dreptului pretins încălcat, or, alte cerințe formulate de către reclamantă au fost epuizate, prin utilizarea la alegerea sa a formulei de apărare, sunt neîntemeiate cerințele formulate de aceasta, în temeiul circumstanțelor de fapt și drept invocate.

Potrivit art.118 alin. (1) din CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform prevederilor art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului proporțional celor respinse din pretențiile reclamantului.

Subsecvent, dat fiind că apelanta reclamantă nu a avut câștig de cauză, la caz nu există necesitatea admiterii prin consecință și a cererii acesteia de compensare a cheltuielilor de judecată.

Din cele enunțate, Colegiul reține și că instanța de fond a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de către participanții la proces, aplicând corect legea materială și legea procedurală, astfel constatând legalitatea hotărârii în întregul ei.

Totodată, este important de remarcat faptul că apelanta, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Din cele ce preced, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat, a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.385 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****,

**d e c i d e:**

Se respinge apelul declarat de *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 05 ianuarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de de *****către *****, intervenient accesoriu *****privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele completului Budăi Nelea

Judecătorii Cotruță Iurie

Țurcan Ion.

Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru (Judecător Mazur Nadejda)
Dosarul:nr.2ac-315/23 (2-18189715-02-2ac-26052023)

**D I S P O Z I T I V U L**
**D E C I Z I E I**

21 noiembrie 2023 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel *****

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Budăi Nelea
Judecătorii Cotruță Iurie și Țurcan Ion
Grefier Lungu Eduard

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 05 ianuarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****către *****, intervenient accesoriu *****privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată,

În conformitate cu art.385 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****,

**d e c i d e:**

Se respinge apelul declarat de *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru din 05 ianuarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****către *****, intervenient accesoriu *****privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele completului Budăi Nelea

Judecătorii Cotruță Iurie

Țurcan Ion.